

חתונה בשעה טובה

בראשית

הסערה סביב נישואי בחורה יהודייה עם צעיר מוסלמי, מתרחשת בשבוע של פרשת ויצא, בה יעקב נישא ללאה במקום לרחל. זו הזדמנות עבורנו להכיר כמה הלכות שנלמדו מאותה חתונה, ולהיערך בהתאם לחג החנוכה הקרב.

לפני חודש, זוג צעיר התחתן בניו יורק. הכלה היא בת למשפחה מיוצאי סוריה והחתן בחור לתפארת ממשפחה מלבנון, בן 35 מדבר עברית, בחור דתי לכל דבר.

הרב חיתן אותם כדת וכדין, ובמהלך החתונה דיבר החתן בשבח כלתו, בנאום שנשא באנגלית מתובלת במילים רבות בעברית (כדרך הקהל הדתי שמדבר באנגלית, אבל מי שלא יודע עברית לא מבין חצי ממה שהם אומרים^[1]).

כמה שבועות אחרי החתונה, החלה האישה לחשוד בהתנהגותו של בעלה הטרי. היא חיטטה במזוודה וגילתה את הפספורט של בעלה. התברר לה, שזה לא האדם שאתו היא התחתנה^[2]. עד אז חשבה, שהיא התחתנה עם בחור בשם אליהו חליווה, אולם כעת התברר לה למרבה התדהמה שהוא בכלל בחור מוסלמי מלבנון ממוצא שיעי, שחי בזהות בדויה.

מיד אחרי שהסיפור התפרסם בתקשורת, אותו בחור הסיר מיד את עמוד

הפייסבוק שלו, בו הוא הציג את עצמו כתומך גדול של ישראל, ומחק את כל העקבות שלו.

כשהיו שואלים אותו היכן ההורים שלו, איפה המשפחה וכו', הוא היה טוען שהיות והוא חזר בתשובה, הוריו שגרים בלבנון ניתקו איתו כל מגע.

עוד סיפר, שחלק מבני משפחתו גרים בדרום אמריקה. הוא נהג ללבוש חליפות מהודרות וסיפר שהוא איש עסקים. הוא לא החמיץ את התפילות בבית הכנסת, השתתף בסעודות שבת, ובקורות חייו טען שהוא ביקר בישראל וכו'.

המשפחה עירבה את ה-FBI בסיפור, ויחידת "אנטי טרור" ופקידי רשות ההגירה חקרו את חליווה. הם אישרו, שבניגוד לשמועות אין לו כל קשר לקבוצות טרור.

חליווה הודה שהוא לא יהודי, וטען כי הוא אינו אנטישמי והסיבה שהתחתן עם בחורה יהודייה הייתה, כי הוא רוצה להיות יהודי.

התברר שהוא מעולם לא ביקר בישראל, וכי הוא מחזיק בשני דרכונים, לבנוני ואמריקאי, שניהם בתוקף. השאלה שנשאלת [?] אם הוא רוצה להיות יהודי, מדוע לא עבר תהליך גיור רגיל [?] נותרה בגדר תעלומה.

מה שמעניין הוא, שהפרשה הזאת התגלתה בדיוק בשבוע של פרשת ויצא בה אנו קוראים על יעקב אבינו שעוזב את באר שבע והולך לחרן, שם הוא פוגש את דודו לבן ועושה איתו הסכם לפיו הוא יעבוד עבורו שבע שנים "ברחל בתך הקטנה", כדי להתחתן עם רחל.

שבע שנים עברו מהר, ויעקב פונה ללבן בבקשה לקיים את ההסכם שחתם איתו. לבן מארגן חתונה, אבל כמו שכולנו יודעים, הוא הכניס מתחת לחופה את לאה במקום רחל.

כשיעקב גילה בבוקר ש"והנה היא לאה", הוא פונה ללבן, שהוא כעת חמיו,

ושואל אותו "למה רימתני?!"

לבן עונה לו: "לא יעשה כן במקומנו לתת הצעירה לפני הבכירה". אם אתה רוצה אדרבא: "מלא שבוע זאת וניתנה לך גם את זאת בעבודה אשר תעבוד עמדי עוד שבע שנים אחרות". לבן אומר ליעקב: תשלים את השבוע הזה ואז ניתן לך גם את רחל, בשכר שתעבוד עוד שבע שנים אחרות.

מביא הרבי בשיחה (תו"מ חלק יוד עמ' 168) שמכאן לומדים חז"ל שני דברים:

א. 'שבעת ימי המשתה'. זוג יהודי שמתחתן חוגג לא רק יום אחד של חתונה, אלא שבעה ימים, מה שנקרא "שבע ברכות".

ב. 'אין מערבין שמחה בשמחה'. היות שיעקב התחתן עם לאה, עליו קודם לחגוג את שבעת ימי הנישואין עם לאה ואז להתחתן עם רחל, ולא לערבב שני שמחות יחד.

הסיבה היא, שלאדם קשה להתרכז בשתי שמחות נפרדות ותמיד יקרה ששמחה אחת תאפיל על השנייה. בלשונו של הרבי: "מפני ששמחה אחת מבלבלת את חברתה".

אם אדם מתחתן עם שני נשים כמו בפרשתנו, אז לא ימלט שהוא ישמח עם אישה אחת יותר מאשר עם השנייה, וממילא זה יפגע בשניהם.

מיוסד על ההלכה הזאת ש"אין מערבין שמחה בשמחה" קבעו חז"ל: ש"אין נושאים נשים במועד" [?] אסור להינשא בחול המועד, כמו שרואים בפועל שאף אחד לא מתחתן בחוה"מ סוכות או בחוה"מ פסח.

הסיבה היא, כי אדם מחויב לשמח בשמחת החג כמו שנאמר "ושמחת בחגיד", ואם אדם יתחתן בחוה"מ הוא לא ישמח בשמחת החג, אלא בשמחת הנישואין.

זהו המקור של ההלכה לפי הירושלמי (מועד קטן א, ז), אמנם בתלמוד

בבלי לומדים את זה ממקום אחר בתנ"ך.

מסופר בתנ"ך על שלמה המלך שבנה את ביהמ"ק במשך שבע שנים. לצורך הבנייה הוא גייס לא פחות מ-150,000 איש. לאחר שסוף-סוף הוא סיים את מלאכת הבנייה ובית המקדש עמד על תילו, שלמה ערך משתה גדול של שבעה ימים לכבוד חנוכת המשכן.

כשמעיינים בתנ"ך מגלים משהו מעניין. מסיבת חנוכת המקדש התחילה בח' בתשרי, שבע ימים בדיוק לפני חג סוכות שחל בט"ו בתשרי, ומיד עם סיומם עם ישראל חגג את שבעת ימי הסוכות. בסך-הכול זו הייתה מסיבה של 14 יום רצופים.

נשאלת השאלה, מדוע שלמה המלך ביטל את העם ממלאכתו ועיסוקיו במשך שבועיים. מדוע הוא לא המתין כמה ימים ושילב את חנוכת המקדש יחד עם חג הסוכות? התשובה היא, ששלמה נהג לפי ההלכה "שאין מערבין שמחה בשמחה", ולכן הוא לא עירב את חנוכת המקדש עם שמחת חג הסוכות. (מו"ק ט, א).

הכלל הזה חל רק בקשר לחתונה ולא על בר מצוה או ברית. את השמחות הללו מותר לערוך ביחד עם חתונה. אחת הסיבות לכך היא, כי ברית, (תוספות מו"ק ח,ב, ד"ה מפני) חייבים לעשות ביום השמיני, "כיון שזמנה קבוע אין לבטל זה מפני זה". לכן כשמגיע חג סוכות וישנה ברית, לא קיים השיקול "אין מערבין שמחה בשמחה", כי חייבים לעשות את הברית ביום השמיני.

וי"ל שזה נכון גם לגבי בר-מצוה, שצריכים לעשות לפחות סעודה קטנה ביום הבר מצוה עצמו (את המסיבה הגדולה אפשר לדחות לתאריך מאוחר יותר), ואין זה משנה אם הוא חל בסוכות או בפסח.

לאחרונה בישראל בחתונה מסוימת, מיד לאחר החופה נערכה ברית, לא לחתן? אלא לתינוק שנולד במשפחה.

הברית של אותו התינוק נדחה כי הילד היה צהוב, וקרה שבדיוק ביום החתונה קבע הרופא שאפשר לעשות את הברית. משכך, רצו מיד לעשות את הברית, והיות שהורי התינוק ידעו שכולם מגיעים לחתונה, הם הביאו לשם את התינוק, ומיד אחרי החופה ערכו את הברית.

כלפי מה הדברים אמורים?

בעוד שבועיים אנו נחגוג את חג החנוכה. כמה ימים לפני כן, יחגגו כאן בארה"ב את 'חג ההודיה', הרבה אומרים לי שהם אוהבים את החג הזה כי הוא חג בלי תפילות, בלי לאכול מצות, בלי נקיפות מצפון, פשוט סעודה טובה בחיק המשפחה המורחבת.

לפני כמה שנים קרה שחג ההודיה היה קרוב לחנוכה. מישהי סיפרה לי שהיות שהמשפחה התאספה לכבוד חג ההודיה והם ידעו שהם לא יהיו יחד בחנוכה, הם החליטו לחגוג גם את חג החנוכה באותה הזדמנות.

הם הדליקו נרות אכלו לביבות וחילקו דמי חנוכה וכו'. הצעתי לה שבפעם הבאה תניח כמה מצות על השולחן והיא תחסוך לעצמה ולבני המשפחה את הטרחה להתאסף שוב בחג הפסח?

על-דרך הצחות אפשר לומר, שמהכלל בפרשתנו ש"אין מערבין שמחה בשמחה", למדים שלא מערבין את חג ההודיה חלילה, עם חג החנוכה. עלינו להתאסף בימי החנוכה כדי לחגוג את חג החנוכה, ולא יום אחד אלא שמונה ימים.

כשאנחנו נאיר את העולם בנרות חנוכה, הקב"ה יאיר לנו את החיים באור וחום רוחני, כל השנה כולה.